

Тема 4.7

Як громада реалізує та захищає свої права і законні інтереси

У цій темі мова піде про те, якими шляхами і засобами громада може захищати свої права та законні інтереси, як можуть громадяни впливати на вирішення проблем місцевої громади.

Ключові здобутки
у вивченні теми

3D

Думаємо про форми громадських дій, спрямованих на захист прав громади.

Дбаємо про механізми реалізації прав та інтересів громади.

Діємо, організовуючи громадські слухання, спрямовані на захист прав громади.

Модуль 1

Можливості захисту інтересів громади

Думки громадян при вирішенні наболілих питань не завжди беруться до уваги. Даючи обіцянки на виборах, влада часто забуває про них. Для частини громадян уся громадська діяльність зводиться до делегування повноважень депутатам у формі голосування на виборах. По завершенню виборів не всі знають, як впливати на неправомірні дії влади чи її бездіяльність.

Втім буває так, що влада не бажає звертати увагу на реальні проблеми громади, нічого не робить задля їхнього вирішення. Ще гірше, коли влада приймає незаконні рішення, обмежує права представників громади. Такі дії часто призводять до суспільного розчарування.

В Україні існує низка законів, які містять в собі механізми реального громадянського впливу у вирішенні проблем різного рівня. Тому громадяни мають бути добре обізнаними у чинних законах, які регулюють діяльність

Розділ 4.7 Як громада реалізує та захищає свої права і законні інтереси

органів влади, визначають повноваження державних органів, можливості громадських об'єднань, права і законні інтереси окремих громадян. З іншого боку, вирішення питань місцевого життя не повинно перетворюватися на лише протистояння влади і громадянина. Якщо ж ви плануєте взаємодіяти з органами влади, то, перш за все, потрібно звернути увагу на нормативно-правові акти, які регулюють їхню діяльність.

Web-активність

Юридична консультація для активного громадянина

Об'єднайтеся у пари, знайдіть в Інтернеті та ознайомтеся із документами про можливості захисту законних інтересів громади:

- Конституція України;
- Закон України «Про місцеві державні адміністрації»;
- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- Закон України «Про інформацію»;
- Закон України «Про звернення громадян»;
- Закон України «Про об'єднання громадян»;
- Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації»;
- Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»;
- Закон України «Про доступ до публічної інформації»;
- Указ Президента України від 26 лютого 2016 р. № 68 «Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні»;
- Постанова Кабінету Міністрів від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Обговорюємо

Яким чином у перелічених вище документах відображена інформація про те, як громада може захищати свої права?

Чому важливо для кожного громадянина бути обізнаним у своїх правах та законних можливостях їхнього захисту?

Якими шляхами громада може захищати свої права та привертати увагу влади до проблем мікрорайону, вулиці, населеного пункту, будинку?

Модуль 2

Форми впливу громадян на владу

У попередніх темах ви вже ознайомилися з деякими формами соціальної активності громадян: демонстраціями, мітингами, пікетами, маршами та походами. Ці публічні мирні зібрання дозволяють громадянам оголосити свої вимоги до влади, заборонити або дозволити, підтримати або засудити певні дії, рішення, явища.

Існує також чимало передбачених законодавством форм і методів

Розділ 4.7 Як громада реалізує та захищає свої права і законні інтереси

впливу громадськості на прийняття рішень органами влади. Для прискорення вирішення питання, потрібно вдало комбінувати зазначені види діяльності, вибудовуючи весь процес у логічно взаємопов'язаний ланцюжок.

Досліджуємо і обговорюємо

Форми впливу громади на владу

- Приготуйте картки із формами впливу громади на владу (див. вкладку-додаток до видання) і розподіліть їх по одній для кожного учня.
- Уважно ознайомтеся із інформацією про форму впливу громадянської дії.
- Обміняйтесь здобутою інформацією зі своїми ровесниками.
- Із зібраного переліку визначте для себе 5 форм громадянської дії, які, на вашу думку, є найбільш дієвими.
- Порівняйте свій вибір із тим, який зробили ваші однокласники. Чи збігаються ваші результати? Обговоріть це.

ФОРМИ ВПЛИВУ ГРОМАДИ НА ВЛАДУ	1. Переглядати проекти рішень та ухвалені рішення місцевої ради	2. Здійснювати моніторинг ухвалених рішень	3. Відвідувати пленарні засідання місцевої ради та засідання постійних депутатських комісій
	4. Слідкувати за порядком ухвалення рішень	5. Звертатися до органу влади	6. Брати участь у зустрічах керівників та посадових осіб місцевих рад з населенням
	7. Вимагати звітування депутатів місцевої ради та міського голови	8. Давати депутатам доручення виборців	9. Подавати місцеві ініціативи (пропозиції)
	10. Проводити громадські слухання	11. Ініціювати розгляд електронних петицій	12. Створювати консультативно-дорадчі органи
	13. Збирати загальні збори громадян за місцем проживання	14. Створювати органи самоорганізації населення	15. Єднатися у громадські об'єднання
16. Подавати проекти на фінансування з бюджету участі	17. Проводити місцевий референдум	18. Оскаржувати дії чи бездіяльність органів влади в суді	За матеріалами проекту «Громадяни в дії». Режим доступу: http://old.decentralization.gov.ua/pics/attachments/Pro-tviy-vpliv-na-vladu.pdf

Застосуйте набуті знання і досвід

- Знайдіть в Інтернеті інформацію щодо проекту «Активна громада» та ознайомтеся з досвідом його реалізації.
- Знайдіть на сайті проекту карту України та відшукайте на ній вашу область.
- Перегляньте стрічку новин. Які події відбуваються в ході реалізації завдань проекту у вашій області?
- Які форми діяльності різних громад ви тут бачите?